

**Аналітично-статистичний портрет
публічних бібліотек області з
бібліотечно-інформаційного
обслуговування юнацтва та молоді
за 2019 рік**

Департамент культури і туризму
Полтавської обласної державної адміністрації
Обласна бібліотека для юнацтва ім. О. Гончара

**Аналітично-статистичний портрет
публічних бібліотек області з бібліотечно-
інформаційного обслуговування юнацтва та молоді
за 2019 рік**

Укладач: Наталія Іванівна Фенько

Аналітично-статистичний портрет публічних бібліотек області з бібліотечно-інформаційного обслуговування юнацтва та молоді за 2019 рік / укладач Н. І. Фенько ; Полтавська обласна бібліотека для юнацтва ім. Олесея Гончара. – Полтава, 2020. – 20 с.

У виданні поданий аналіз діяльності бібліотек області з бібліотечно-інформаційного обслуговування юнацтва та молоді за 2019 рік.

Бібліотеки розвиваються паралельно із суспільством, відображаючи його історію, рівень розвитку науки, освіти й культури. Кожен історичний період визначає особливості та пріоритети бібліотечної діяльності, але на імідж бібліотек впливає передусім громадська думка, ставлення соціуму до їх діяльності. Усі трансформації, яких зазнає суспільство, впливають на книгозбірні, тож не дивно, що системний характер реформ в Україні суттєво змінює обличчя бібліотек. Кожний заклад змушений шукати своє місце в нових соціокультурних реаліях. Позитивний образ книгозбірні допомагає залучити користувачів, створити клімат для інвестицій, сприяє популяризації фаху серед активної й здібної молоді. Як сприйматимуть бібліотеку – залежить від діяльності колективу, який формує імідж установи.

Полтавська обласна бібліотека для юнацтва імені Олеся Гончара є науково-методичним центром з питань обслуговування юнацтва та молоді бібліотек області. Обслуговування користувачів юнацького віку здійснює: 1 юнацький відділ (Кременчуцька МБ для дорослих), 9 абонементів Зіньківської, Карлівської, Миргородської, Хорольської ЦРБ, Горішньоплавнівської ЦМБ та бібліотеки-філії Кременчуцької міської ЦБС для дорослих, 11 кафедр при ЦМБ та ЦРБ, 693 юнацьких групи при селищних, сільських, міських та публічних бібліотеках об'єднаних територіальних громад області.

У зв'язку з проведенням адміністративно-територіальної реформи, станом на 1.01.2020 р. створено 52 об'єднаних територіальних громади (ОТГ), звіт про роботу подали 33 бібліотеки ОТГ, що працюють в нових умовах увесь 2019 рік. Всього по 33 бібліотеках ОТГ функціонує 150 груп користувачів юнацького віку.

Одним із пріоритетних напрямів роботи бібліотек є реалізація державних, обласних та регіональних програм.

Традиційно бібліотеки області приділяють значну увагу соціокультурній, просвітницькій і виховній роботі за напрямками: громадянська освіта, відродження української культури і мови, моральне та духовне становлення особистості, художньо-естетичне виховання, формування правової культури, екологічної свідомості, здорового способу життя, розвитку пізнавальних інтересів і самовдосконалення молодого покоління.

На сучасному етапі, коли відбувається постійний процес утворення ОТГ, одним з актуальних питань є функціонування та розвиток бібліотечних закладів області в нових умовах. Тому з ініціативи Полтавської обласної бібліотеки для юнацтва імені Олеся Гончара як методичного центру, за підтримки Департаменту культури і туризму Полтавської обласної державної адміністрації та за участі Відокремленого підрозділу «Центру розвитку місцевого самоврядування» у Полтавській області був проведений **виїзний обласний флеш-сеінар** для працівників бібліотек ОТГ **«Бібліотеки ОТГ: умови, виклики та можливості»** на базі КЗ «Бібліотека Білоцерківської ОГ».

У семінарі прийняли участь 54 учасники: завідувачі відділів (секторів) культури і туризму, працівники публічних бібліотек об'єднаних територіальних громад. Програма була дуже насиченою. Жваве обговорення викликали консультації фахівців обласної бібліотеки для юнацтва імені Олеся Гончара за

темами, що стосуються управління, фінансування, структури, штатного розпису бібліотек, нормативно-законодавчого супроводу роботи, організації бібліотечних фондів, їх обліку, збереження, комплектування та впровадження УДК в практику роботи ПБ ОТГ. У рамках навчання відбулась година професійних порад та рішень «Бібліотека ОТГ у форматі сучасних реформ», на якій бібліотекарі поділились своїми проблемами та досвідом роботи.

Бібліотеки – установи, що покликані забезпечувати рівні можливості використовувати інформацію для всіх громадян. Ці можливості можна реалізувати, тільки усвідомлюючи, що таке інтелектуальна свобода. Важливу роль у забезпеченні інтелектуальної свободи відіграють бібліотечні фахівці, які шукають і створюють інформацію для потреб молодих користувачів.

З метою підвищення ефективності роботи в цьому напрямку Полтавська обласна бібліотека для юнацтва ім. Олесь Гончара провела **обласну креатив-лабораторію «Бібліо-профі»** (проблемно-цільове навчання працівників бібліотек по роботі з юнацтвом). Під час навчання розглядалися теми: імідж-досьє «Обласна бібліотека для юнацтва імені Олесь Гончара – інформаційний, культурно-освітній центр молоді громади області», «Сучасний бібліотекар: креативний, ерудований, компетентний», бібліо-портфоліо «Стильно та яскраво: сучасні форми роботи з молоддю», тренінг-практикум «Реклама роботи бібліотеки через створення медіа-контенту», консультація «Організація фондів бібліотек в умовах реформування: комплектування, облік, збереження», бук-слем «Роль сучасної книги у формуванні культури», тренінг-практикум «Професійне вигорання та як його уникнути».

Підсумовуючи результати дводенного спілкування, учасники креатив-лабораторії відзначили насичену програму, ефективність поєднання теоретичних і практичних сесій, можливість спілкування в неформальній обстановці. Одним з досягнень стало розроблення пропозицій щодо тематики заходів з підвищення кваліфікації бібліотечних працівників області на наступні роки.

Минулого року відділом інформаційних технологій та електронних ресурсів Полтавської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Олесь Гончара був започаткований довгостроковий проект навчання з відеомонтажу у програмі **ADOBE PREMIERE**, за допомогою якого бібліотекарі області зможуть створювати власні буктрейлери та інші медіа-продукти. Переглянути заняття з відеомонтажу можна на платформі YouTube за посиланням:

<https://youtu.be/7gCWKFyQQug>

Також фахівцям бібліотек області була надана консультація «**Традиційне та інноваційне в роботі з юнацтвом та молоддю**» на обласному семінарі-наradі директорів районних (міських) ЦБС, районних бібліотек, завідувачів міськими бібліотеками для дорослих міст Лубни і Миргород, працівників головних бібліотек ОТГ «Бібліотеки області в умовах адміністративної реформи».

У звітному році обласна бібліотека для юнацтва імені Олесь Гончара взяла участь у **Всеукраїнському конкурсі «Успішні бібліотечні програми**

для молоді», що був ініційований Державною бібліотекою України для юнацтва і проводився з метою сприяння забезпеченню належних і позитивних потреб молоді. Конкурс проводився серед фахівців районних, міських ЦБС, головних бібліотек ОТГ, які працюють з юнацтвом і молоддю. На II етап була представлена 21 робота бібліотекарів районних, міських ЦБС та головних бібліотек ОТГ області, які продемонстрували творчу активність і професійну майстерність. На підставі рішення журі конкурсу переможцями стали:

у номінації «**Знаємо, пам'ятаємо, зберігаємо**»:

Борблик Ніна Миколаївна,

завідувач відділу обслуговування користувачів Великобагачанської ЦРБ;

у номінації «**Інтернет від А до Я**»:

Бурчак Неля Григорівна,

бібліотекар I категорії юнацького абонементу Хорольської ЦРБ;

у номінації «**Бібліотека – Храм культури й добра**»:

Лисенко Ніна Олексіївна,

провідний бібліотекар Заводської міської БФ № 1

Лохвицької районної ЦБС

Переможці отримали дипломи та цінні подарунки. Також приємно зазначити, що дві переможниці обласного етапу конкурсу зайняли призові місця за рішенням компетентного журі Державної бібліотеки України для юнацтва. А саме:

3 місце: у номінації «**Знаємо, пам'ятаємо, зберігаємо**»:

Борблик Ніна Миколаївна,

завідувачка відділу обслуговування користувачів Великобагачанської ЦРБ;

3 місце: у номінації «**Бібліотека – Храм культури й добра**»

Лисенко Ніна Олексіївна,

провідний бібліотекар Заводської міської БФ № 1 Лохвицької районної ЦБС

До Міжнародного дня захисту дітей було приурочено щорічний **обласний фестиваль читацьких талантів «Крок до успіху»** під назвою «**Мій рідний край – окраса України!**». Фестиваль став доброю традицією: вже дев'ятий рік поспіль це свято проводиться для всіх користувачів бібліотеки і тих, хто небайдужий до книжок та читання. Захід покликаний підтримати талановитих користувачів бібліотеки; залучити нових читачів, зміцнити позитивний імідж книгозбірні та звернути увагу громадськості на культурні цінності. У фестивалі взяли участь 20 талановитих користувачів віком 14-21 років з Диканського, Машівського, Новосанжарського, Кобеляцького, Великобагачанського та Полтавського районів. Виступи проходили у 4 номінаціях (музика, вокал, хореографія, та акторський талант). Учасники фестивалю традиційно запустили у небо кульки з гаслом «Зірки запалюють бібліотекарі» та були нагороджені дипломами і призами від Департаменту культури і туризму Полтавської ОДА.

2019 рік для бібліотеки був тріумфальним! Вперше команда бібліотеки отримала **Грант** і підготувала унікальне свято, аналогів якого ще не бачила Полтава. У результаті на майданчику «Твій простір» 26 травня бібліотекарі організували грандіозний проект - **book-weekend «Книжки і кактуси»** - читацький простір просто неба з найрізноманітнішими локаціями, серед яких

кожен знайшов розвагу собі до смаку. Безліч книголюбів, дитячий сміх, купа зустрічей, виступів, танців, музики, корисної інформації, яскравих фото і найголовніше – величезна кількість сучасних цікавих книжок! Хотілося побувати скрізь одночасно: повалятися під сонечком на кариматі з книжечкою, відвідати майстер-класи, почитати вголос собакам-читакам, послухати письменників і взяти в них автографи, виграти призи, скуштувати їстівний кактус і запити найсмачнішою в місті кавою, дізнатися, що читають у світі, і просто порелаксувати в атмосфері дружнього весняного середмістя.

Усе це стало можливим за сприяння програми **Culture Bridges**, яка фінансується Європейським Союзом, підтримує розвиток професіоналів в українському культурному та креативному секторах та сприяє їхній співпраці з організаціями та окремими особами в ЄС. Програма Culture Bridges здійснюється Британською Радою в Україні у партнерстві з EUNIC — Мережею національних інститутів культури Європейського Союзу.

Свято об'єднало полтавські родини, гостей із області, зацікавлених містян, жвавих дітлахів, громадські організації та творчих людей. Усі гарно провели час, відпочили і вкотре переконалися, що читати – це сучасно, корисно і цікаво.

Сьогодні для бібліотек не може бути меж, за якими починається «не їх територія». Адже бути органічною частиною сучасного світу – означає бути відкритим. Серед численних проєктів, які покликані інтегрувати бібліотеку в більш значимий для громади соціокультурний простір для працівників Полтавської обласної бібліотеки для юнацтва імені Олесея Гончара став **бібліотечний туристичний проєкт «Пізнай Полтавщину та її бібліотеки»**, що був започаткований 2018 року. Ідея виникла як наслідок довготривалих контактів книгозбірні із туристичними закладами міста й області та за підтримки Департаменту культури і туризму Полтавської обласної державної адміністрації.

Цього року до проєкту долучилися колеги з Рівненської, Одеської, Чернігівської, Кіровоградської, Сумської обласних бібліотек для юнацтва (молоді) та Державної бібліотеки України для юнацтва (м. Київ).

Родзинкою другого етапу проєкту став туристичний маршрут «Гоголівськими місцями на Полтавщині» до 210-річчя від дня народження письменника. У межах проєкту, що тривав 11-13 вересня, гості відвідали Миргородську районну бібліотеку та Міську бібліотеку для дорослих ім. Д. Гурамішвілі, Миргородський історико-краєзнавчий і музей кераміки, музей-садибу І. П. Котляревського, державний історико-культурний заповідник «Поле Полтавської битви», масштабні експозиції якого та цікаві розповіді екскурсовода не могли не вразити гостей міста. З великим задоволенням познайомились бібліотекарі й з унікальними експозиціями Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського та літературно-меморіального музею В. Г. Короленка, помандрували вулицями чарівної Полтави.

Досвідом роботи своїх книгозбірень поділились колеги Полтавської обласної універсальної наукової бібліотеки імені І. П. Котляревського, обласної бібліотеки для дітей імені Панаса Мирного. Учасники проєкту також відвідали

сучасну та креативну книгозбірню Полтавського університету економіки і торгівлі, познайомились з перлинами книжкового фонду бібліотеки Полтавського національного педагогічного університету.

Надзвичайно цікавим і динамічним був **обмін досвідом у форматі веб-спілкування** бібліотекарів Полтавської обласної бібліотеки для юнацтва імені Олеся Гончара та колегами Кременчуцької МБ для дорослих.

Протягом спілкування бібліотекарі обмінялись досвідом щодо організації роботи з питань обслуговування юнацтва та молоді, проведення соціокультурних заходів, діяльності інтернет-центру, краєзнавчої роботи.

Працівники Кременчуцької МБ для дорослих познайомили колег зі своїм неординарним проєктом – «Кременчук бібліотечний» та іншими яскравими заходами.

Бібліотеки області є базовим елементом культурної та освітньої структури суспільства. Вони важливі для інформаційної та мовної культури громади, національно патріотичного, правового, екологічного, естетичного виховання, формування стійкого інтересу до читання, вивчення та розуміння національної історії.

Протягом 2019 року бібліотеками області були організовані тематичні полиці, книжково-ілюстративні виставки: виставки-реквієми, виставки-портрети, виставки-присвяти, виставки-вшанування, виставки-спогади, виставки-роздуми, виставки-рекомендації, виставки-диспути, виставки-інсталяції, виставки-експозиції, виставки-вікторини, виставки-щоденники, виставки мотивації.

Презентуючи себе на ринку інформаційних послуг бібліотеки області представлені в Інтернет-просторі сайтами (29) та блогами (24). Для популяризації діяльності протягом 2019 року книгозбірні продовжували використовувати контент соціальних мереж: **Facebook, Google+, соціальні медіа-сервіси YouTube, Calameo.**

Зріс обсяг діяльності Інтернет-центрів бібліотечних закладів Полтавщини, які пропонували молоді різноманітні послуги. Майже у всіх бібліотеках області діють пункти доступу до офіційної інформації, де користувачі можуть отримати документи соціально-правового спрямування.

Для працівників книгозбірень сьогодні важливим є надання послуг населенню в об'єднаних територіальних громадах, що утворилися внаслідок реформи місцевого самоврядування.

Так, в читальній залі **Решетилівської МБ**, що входить до складу Решетилівської ОТГ з метою інформування жителів громади про діяльність органів влади постійно оновлюється куточок «Разом з громадою, в інтересах громади», де представлено матеріали місцевого самоврядування, інформаційні листи, корисні для решетилівців, актуальні статті з місцевих періодичних видань. Для відвідувачів Інтернет-центру книгозбірня пропонує такі послуги, як: навчання основам комп'ютерної грамотності та безпечної роботи в Інтернеті, спілкування в соціальних мережах, створення власної електронної скриньки, користування Skype, Viber, знайомство з відео-, фото- хостингом, використання ресурсів Інтернету для цікавого дозвілля; сканування,

копіювання електронних документів на інші носії інформації, перегляд новин, пошук роботи, он-лайн ігри, оплата через Інтернет-банкінг. Бібліотекарі також допомагають в пошуку та написанні курсових, рефератів, консультують щодо освітніх ресурсів Інтернету. Для користувачів також надається доступ до бездротової мережі WI-FI.

На базі відділу технічної літератури **Кременчуцької МБ для дорослих** продовжує діяти **Публічний центр регіональної інформації**, який передбачає вільний доступ до місцевої законодавчої інформації та Пункт доступу громадян, який дає можливість користувачам бібліотеки скористатися можливостями Е-врядування.

Формуванню позитивного іміджу бібліотек, як публічних центрів доступу до інформації, сприяє використання засобів реклами, таких як буклети, стенди «Інформація користувачу», інформаційні виставки «Інтернет: спілкування без кордонів», «Інтернет на допомогу», куточок «Інноваційні бібліотечні послуги», що постійно оновлюються в бібліотеках області.

Одним з пріоритетних завдань діяльності бібліотек в звітному році стало партнерство з органами влади, установами освіти та культури, громадськими організаціями по здійсненню положень «Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки». Зокрема, працівники бібліотек сприяли залученню користувачів до участі у громадських ініціативах, акціях, як-то: благодійна допомога, волонтерство.

Великий потенціал спільної діяльності мають волонтерські загони бібліотечних працівників області у співпраці з громадськими та державними організаціями, що працюють у навчальних закладах різних рівнів акредитації.

Представники волонтерського загону **бібліотеки-філіалу №9 (Полтавська міська ЦБС)** взяли участь у третьому **Міжнародному ярмарку волонтерів**, що проходив у Полтаві і мав за мету показати як волонтерство допомагає реалізувати свою громадянську позицію, як молодь може впливати на розвиток своєї громади чи допомогти іншим, отримати безцінний професійний досвід та розвинути нові навички. Бібліотекарі-волонтери розповіли про свою діяльність та досвід, проекти та можливості.

На базі відділу літератури іноземними мовами **Кременчуцької МБ для дорослих** продовжив роботу розмовний клуб з волонтером EVS з Німеччини. Це стало можливим завдяки співпраці з **ГО КПЦ «Європейський клуб»** та наявності акредитації **Кременчуцької міської ЦБС для дорослих** як приймаючої організації в рамках програми молодіжних обмінів **Європейської волонтерської служби (EVS) Еразмус+**.

Працівники **ПБ Великосорочинської ОТГ**, що опікуються дітьми школи-інтернату, прийняли участь та стали переможцями у двох проектах німецької благодійної організації **«BriktKids charity»**, що має за мету допомагати сиротам та дітям з малозабезпечених сімей знайти своє місце в суспільстві.

Продовжувалися довгострокові та реалізовувалися нові бібліотечні проекти: заклади області активно сприяли реалізації Стратегії розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року «Якісні зміни бібліотек задля

забезпечення сталого розвитку України», Концепції якісних змін бібліотек задля забезпечення сталого розвитку України (до 2025 року), працювали над виконанням Програми розвитку культури м. Полтави на 2015-2019 роки і брали активну участь в розробці міської програми розвитку культури та мистецтва на 2020 -2024 роки.

Першу річницю роботи відзначив **«Коворкінг-центр (центр молодіжних ініціатив)» бібліотеки-філіалу №1 (Полтавська міська ЦБС)**. У Центрі створені зони для спілкування та творчості, комп'ютерний зал з Інтернет-доступом та зоною Wi-Fi. У коворкінгу бібліотеки працювали тридцять три фрілансери, проведено тренінги з мистецтва написання проєктів **«Бюджету участі»**, конференція молодіжного відділення полтавської філії **ВМГО «ALIESEC» – БО «Світло надії»**. У звітному році також був реалізований проєкт-переможець міської цільової програми партиципаторного бюджетування (бюджету участі) 2018 року **«Облаштування літературно-мистецького простору для зустрічей, творчості, самореалізації полтавців та гостей міста» (БібліоХаб)**, що створений на базі **бібліотеки-філіалу № 4**. В ході реалізації проєкту змінено дизайн бібліотеки, використані сучасні

практичні принципи зонування приміщень – відкритість, комфортність, креативність, багатofункціональність, що дало можливість поєднати основне призначення бібліотеки з функцією популярного місця для зустрічей і спілкування. У бібліотеці влаштовано інформаційну зону з інтернет-доступом, арт-зону; зону для зустрічей з письменниками, спілкування і

творчості. Завдяки технічному переоснащенню під час Днів нової книги в бібліотеці демонструються відео з презентацій книг з YouTube, буктрейлери, відеозаписи зустрічей, інтерв'ю з авторами. Впродовж року в **БібліоХабі** відбулося вісім зустрічей з письменниками, на «літературних посиденьках» з полтавцями двічі побували гості зі Львова («Книжковий дворик на колесах»).

Вирішувати актуальні проблеми в питаннях обслуговування користувачів, підтримувати імідж сучасної бібліотеки, залучати зацікавлені організації до співпраці, підвищувати імідж закладів в зонах обслуговування, бібліотекам допомагала робота за малими проєктами бібліотек-філіалів.

Бібліотека-філіал №2 (Полтавська міська ЦБС) у звітному році продовжила працювати за міні-проєктом **«Бібліотека - вікно у світ»**, який передбачає поєднання функцій традиційної бібліотеки та сучасного інформаційного центру, забезпечення, зокрема, доступу юних користувачів до навчальної та навчально-виховної інформації. За цим проєктом проводилися мультимедійні презентації, дискусійні покази документальних та художніх фільмів, обговорення, відео-уроки, тренінги. Органічною частиною **мікро-**

проєкту стали тренінги з вивчення англійської мови в рамках міжнародного проєкту **«Shape Ukraine. Speaking Club»**.

Новим етапом розвитку для Центру правової інформації з консультаційним пунктом, що був створений за сприяння **Міжнародного фонду «Відродження»** в бібліотеці-філіалі № 2 (2012 р.; Полтавська міська ЦБС) стала реалізація міні-проєкту **«Правовий простір»**. У зв'язку з відкриттям центрів надання безоплатної правової допомоги діяльність консультаційного пункту стала неактуальною і колектив бібліотеки передбачив у проєкті «Правовий простір» створення **дискусійного майданчика** для обговорення соціально-значущих питань з різних аспектів прав людини з використанням інструментів Міжнародного фестивалю про права людини **Docudays UA**, під час яких учасники Кіноклубу могли подивитись фільм **«Інтернет-залежність»** (2014 / Ізраїль, США; відбулось три покази для різних категорій користувачів). Оскільки проблема залежності сучасних підлітків від Інтернету стає з кожним роком більш загрозливою, в ході заходу організатори намагались допомогти юнацтву сформулювати та засвоїти правила безпечної роботи в Інтернеті.

Працівники Гадяцької ЦРБ ім. Лесі Українки долучилися до Бюджету участі в Полтавській області, підготувавши **проєкти «Етнографічно-мистецький фестиваль «Підкова козацької слави»** в с. Червоний Кут та **проєкт «Лютенька – туристичний край»** (с. Лютенька).

Кременчуцька МБ для дорослих прийняла участь у Громадському бюджеті Кременчука-2019 щодо створення сучасного інформаційно- та технічно оснащеного навчально-розважального медіацентру **«Поліглот»**, де одночасно можна вивчати іноземні мови, спілкуватися з її носіями, насолоджуватися переглядом фільмів іноземними мовами, користуватися найбагатшими в місті фондами літератури. Проєкт передбачав створення комфортних умов для навчання та відпочинку відвідувачів медіацентру, створення сучасних лінгафонних кабінетів, модернізації технічного оснащення роботи клубів з вивчення іноземних мов. На жаль, проєкт не ввійшов до числа переможців, але здобутий досвід допоможе у подальшій проєктній діяльності.

Виконуючи **«Стратегію з національно-патріотичного виховання на 2015-2020 роки»** актуальними є заходи, що акцентують увагу на дивовижному феномені патріотизму та національної свідомості наших воїнів, що захищають нашу Вітчизну на Сході країни. Бібліотечними закладами області проведено ряд заходів: виставки-хронології, виставки-вшанування, вечори пам'яті, альманахи пам'яті, вечори-зустрічі з воїнами ООС та військовими капеланами, патріотичні вікторини, години-реквієми, презентації книг.

З метою увічнення пам'яті про героїв з Полтавщини, які загинули на Донбасі у книгозбірнях оформлено **«Куточки пам'яті»**, які містять інформацію про наших краян.

Важливою складовою виховання молоді є **поширення правових знань**. 2019 року завдяки продовженню реалізації **правосвітницького проєкту «Я маю право!»** робота в цьому напрямку значно поживилася.

Навчаючи та виховуючи молодь в системі правової культури, бібліотеки активно координують та ініціюють спільні заходи з правозахисними органами у формі активного діалогу: дискусії, рольові ігри, зустрічі, консультації з працівниками правоохоронних та правозахисних органів.

Кременчуцькою МБ для дорослих була продовжена робота над проектом, що був започаткований 2017 року: «**ПОЛіС – Поліція і спільнота**», серед організаторів якого: бібліотека, Патрульна поліція Кременчука, ГО «**Культурний діалог**» та ГО КІПЦ «**Європейський клуб**». За умовами проекту бібліотекарі організовували зустрічі для молоді з поліцейськими, що дали змогу встановити контакт з патрульними в неформальній обстановці. Такі зустрічі пройшли у бібліотеках-філіях №2, №7. Учасниками стали начальник відділу правопросвітництва Центру правової допомоги, а також інспектори по зв'язках з громадськістю. В рамках проекту на території школи № 9 відбулось навчання дій в разі виявлення вибухонебезпечних предметів та пожежі, організатором такого заходу стала бібліотека-філія №1 ім. Івана Приходька.

Продовжила свою роботу в межах проекту «**Літня поліцейська академія**». За час дії проекту молоді люди провели з правоохоронцями та активістами чимало ігрових вечорів, квестів, відвідали відділення місцевої поліції, навчилися прийомам самооборони, переглянули та обговорили документальні і художні фільми.

Довгостроковий проект «**Правова культура молоді**» діє і в **Кобеляцькій ЦРБ**, метою якого є формування системи правових знань серед молоді, виховання правової свідомості і культури, здорового способу життя без шкідливих звичок. В ході проекту проводились зустрічі з юристами, брейн-ринги, зустрічі з поліцейськими, лікарями, тижні правових знань. В ЦРБ постійно діє правознавчий клуб «Феміда» та функціонує дистанційний пункт доступу до безоплатної правової допомоги відділу «Кобеляцьке бюро правової допомоги «Кременчуцького місцевого центру з надання БВПД». Кобеляцька ЦРБ співпрацює з районним відділом з питань пробації, районним центром в справах сім'ї та молоді в реалізації програми «**Будуємо майбутнє разом**». Є учасником тренінгових модулів програми, яка розроблена для профілактики конфліктів та правопорушень серед підлітків та молоді .

Кременчуцька міська ЦБС для дорослих спільно з ГО «**Культурний діалог**» взяла участь в проекті «**Український букет народів**». Кременчук став одним із чотирьох пілотних міст у впровадженні цього проекту, який мав об'єднати різні соціальні, релігійні та етнічні групи, налагодити та підтримати культурне розмаїття, зруйнувати стереотипи всередині суспільства, забезпечити дотримання культурних прав громадян та спільнот. Проектом було передбачено щомісячні зустрічі змінотворців і діалоги (нетворкінги), а також конкретний продукт – інтеркультурний путівник.

В межах проекту у відділі абонементу ЦМБ пройшли зустрічі «Гостинні та весільні традиції кримсько-татарського народу» та «Майстерня із зав'язування хіджабу». В літературно-мистецькій вітальні ЦМБ було підведено підсумки проекту «**Український Букет Народів**» та презентовано «**Інтеркультурний путівник Кременчуком**».

«Книга у віртуальному просторі» – проєкт, який поєднав відділ абонементу **Кременчуцької ЦМБ** та студентів Кременчуцького національного університету ім. М. Остроградського. Майбутні журналісти навчаються мислити критично. З березня 2019 року на сайті Кременчуцької МЦБС для дорослих викладаються відео-рецензії на прочитані ними книги. Цікаві та інформативні відео-рецензії спряють не тільки становленню майбутніх журналістів як професіоналів, а й залучають сучасну молодь до читання, книги та бібліотеки. Проєкт буде продовжено в 2020 році.

Спільно з харківським угрупованням **«Клуб Анонімних авторів»** протягом 2019 року у відділі абонементу **Кременчуцької ЦМБ** проводилися засідання – літературні лікбези. Це перша сходинка на початку письменницької кар'єри для авторів-початківців. Тематики для обговорення наступні: «Як написати живий діалог», «Як написати казку», «Як подолати письменницький блок», «Пишемо творчо», «Як створити сюжет», «Поразка і тріумф», «З чистої сторінки», «Як полюбити автора в собі», «Творче письмо з анонімними авторами», «Вільні читання та креативні вправи», «Український колорит по-кременчуцьки», «Творчі пошуки для анонімних авторів», «Супер герой, як я його бачу» та інші.

Обслуговування користувачів в книгозбірнях області не обмежується територією бібліотеки. Працівники закладів проводять акції на вулицях, парках, зонах відпочинку, де спілкуються з населенням, популяризують бібліотечні послуги, поширюють інформаційно-рекламну друковану продукцію.

Впроваджуючи в практику роботи бібліотечні інновації, працівники **Гадяцької ЦРБ ім. Лесі Українки** проводять свої заходи поза межами бібліотеки: на вулицях міста, в парку, в Зеленому Гаю тощо. Продовжує діяти **«Бібліотека OPEN AIR»** (Бібліотека просто неба). Реалізація цього проєкту дозволила створити сучасний публічний простір для спілкування, майданчик для культурного змістовного відпочинку гадячан, перегляду фільмів, проведення соціокультурних заходів, організації переглядів літератури, розширення зони для користувачів WI-FI. У Вечірньому кінозалі Гадяцької ЦРБ імені Лесі Українки відбулася прем'єра показу документального фільму **«Берегиня Драгоманівського роду»**, створеного до 170-річчя від дня народження Олени Пчілки Інною Дідик, українською та білоруською письменницею, поетесою, журналісткою за підтримки Гадяцької міської ради. Інна Дідик (Снарська) вже відома гадячанам за документальною стрічкою **«Стежками Лесі Українки»**, презентованою в **«Літературному кафе»** бібліотеки на відкритті туристичного літературно-краєзнавчого маршруту **«Лесиними стежками»** за проєктом **«Літературно-краєзнавчі маршрути «Земляки»**.

До Дня міста працівниками **Лубенської міської бібліотеки для дорослих ім. В. Леонтовича** була підготовлена екскурсія – **краєзнавчі мандри містом «Лубни: миті історії»**. Студенти першого курсу медичного училища розпочали мандрівку містом біля будівлі колишнього жіночого єпархіального училища та будівлі окружного суду, спроектованого академіком архітектури Олексієм

Бекетовим, побували біля земської лікарні, збудованої архітектором Дмитром Дяченком та біля будинку, де проживала Катерина Скаржинська – культурна діячка, меценатка, засновниця одного з перших приватних музеїв України.

Працюючи над покращенням свого іміджу, бібліотеки області своєю діяльністю намагаються привернути увагу громадськості, сформувані про себе позитивну думку. Книгозбірні області долучились до **Всеукраїнських акцій: «Бібліотека українського воїна», «Те, що ти викидаєш у сміття, може повернути бійця до нормального життя», «Батарейки, здавайтесь», акції «Подаруй бібліотеці книгу» та інших.**

Як не дивно звучить, але в час високих технологій, читання все ж зберігає свої позиції. Навіть коли інтернет та гаджети намагаються витіснити книги на другий план, читання знову новим витком стає популярним.

Так працівники відділу інформаційного сервісу **Лубенської ЦРБ ім.**

В. Малика, в межах святкування дня Європи провели акцію **«День без інтернету»**. Щоб показати юним користувачам, що сучасна європейська молода людина живе не тільки онлайн, а й повноцінно розвивається. Це – людина, яку книги та живе спілкування з друзями цікавлять не менше ніж соціальні мережі в Інтернеті. Головною метою акції було завдання повністю відволікти юнаків та дівчат від комп'ютерів та Інтернету, щоб хоча б день діти прожили виключно в реальному світі, спілкувалися з друзями тільки наживо або ж присвятили цей день своєму улюбленому хобі. Підліткам були запропоновані Енциклопедії замість Вікіпедії, мережеві ігри замінили настільними, любителям фільмів були презентовані книги, «прочитані екраном». Учасники акції переконалися, що в реальному світі також достатньо занять для змістовного та цікавого проведення вільного часу.

До дня Сміху працівники цієї ж бібліотеки організували перегляд комедійного відеоролика **«Батьки та сучасні комп'ютери»**. Цей відеосюжет про нерозуміння батьків всього, що стосується гаджетів та сленгової мови молодого покоління. Більшість дітей упізнали в головних героях своїх батьків і розповіли власні смішні історії, що трапились з ними та їх батьками.

«Селфі з улюбленою книгою: читаю і тобі раджу» – під такою назвою проводилась акція Клепачівською СБ (Лубенська ЦБС) задля популяризації читання та сучасної книги для підлітків. Умовою було зробити креативну селфі-фотографію з прочитаною книгою, що сподобалась. Акція зацікавила не тільки юних, учасниками стали й дорослі користувачі бібліотеки.

В рамках святкування Дня молоді працівниками кафедри з обслуговування юнацтва **Гадяцької центральної районної бібліотеки імені Лесі Українки** проведено молодіжну акцію **«Фото з улюбленою книгою»**. Юні користувачі вихвалялися своїми улюбленими прочитаними книгами та рекламували їх відвідувачам бібліотеки. Працівники цієї ж бібліотеки в читальній залі у межах проведення **Тижня відкритих дверей** підготували бібліотечну фотосушку **«Бібліотека в об'єктиві»**, на якій були представлені фотографії користувачів за читанням та глечик побажань **«Я хочу, щоб в бібліотеці було...»**, де можна було залишити своє побажання.

У бібліотеках області здійснювалось інформаційне забезпечення внутрішньо переміщених осіб, безробітних та людей з обмеженими фізичними можливостями.

Так, в **Гадяцькій ЦРБ ім. Лесі Українки** раз на місяць збирались діти з вадами здоров'я, які відвідували бібліо-інтернет. Для них проводились віртуальні подорожі, бесіди-діалоги **«Особливі люди в бібліотечному просторі»**.

Минулого року бібліотеки області проводили **профорієнтаційну роботу** з учнівською молоддю, адже вибір і здобуття професії – одна з найважливіших проблем юнацького віку. У **Лубенській міській бібліотеці для дорослих ім. В. Леонтовича** відбувся **профорієнтаційний урок «Світ економічних професій»**, на якому були присутні учні дев'ятих класів шкіл міста. А допомогли у організації заходу працівники ПриватБанку, які провели екскурсію у відділенні, під час якої діти ознайомились з банківськими професіями, мобільними додатками банку, дізналися, як правильно поводитись з грошима.

Соціокультурні заходи та виставкова діяльність бібліотек області була спрямована також на **формування національної самосвідомості, сприяння відродженню національних традицій, культури, духовності, мови, відродження інтересу до історії рідного краю**.

2019 рік видався для Полтавщини рясним на ювілейні дати. Книгозбірні області не лишилися осторонь відзначення значимих літературних дат.

До 170-річчя від дня народження славетної землячки, письменниці, етнографа, редактора, перекладача, матері відомої всьому світові письменниці **Лесі Українки – Олени Пчілки, Гадяцька ЦРБ імені Лесі Українки**, вшановуючи ювілярку, провела **краєзнавчий квест «Олена Пчілка: світло добра і любові»**. У змаганнях взяли участь школярі місцевих шкіл. Під час квесту школярі розгадували ребуси, шукали книжки, відповідали на запитання вікторини, складали пазли, вирізняли орнаменти вишивок Олени Пчілки серед інших. Виконувати завдання школярам допомагало власне нестандартне мислення, ерудиція, кмітливість, вміння діяти в команді, отримуючи від участі у квесті нові знання, цікавий досвід, гарний настрій, драйв.

Щороку навесні в мальовничому куточку Гадяча, Зеленому Гаю, відбувається традиційне обласне літературно-мистецьке свято **«Дивоцвіт Лесинога Гаю»**. Уже третій рік поспіль працівники **Гадяцької ЦРБ ім. Лесі Українки** організовують свою особливу **«Жіночу Січ»** на щорічному **етнофестивалі «Підкова козацької слави»** в с. Червоний Кут з нагоди підписання Гадяцького договору. Ось і цього року теплий вересневий день залишив надзвичайно приємні враження про свято, яке популяризує звичаї, традиції та обряди нашого славного українського народу з міцним козацьким корінням.

Вже стало доброю традицією шанувати особливими заходами нашого славетного земляка – Євгена Павловича Гребінку, на честь якого на Гребінківщині започатковане **літературно-музичне свято «Гребінчина світлиця»**. Так, на відзначення 207-річниці від дня народження байкаря, громадського діяча ПБ бібліотеки Гребінківського району в формі естафети провели інформаційно-просвітницький захід **«Поета слово нас єднає!»**. Вперше

було проведено **БІБЛІО-ГРЕБІНКА-PARTI**, який сподобався молоді та гостям свята.

До 205-ї річниці від дня народження Т. Г. Шевченка в **Семенівській ЦРБ** та бібліотеках району був проведений загально-районний захід – **поетична альтанка «Єднаймо душі словом Кобзаря»**. Найбільш вдало такі читання відбулися в Біляківській СБФ. Працівниками був створений відеоролик, де користувачі бібліотеки читали поезію Т. Г. Шевченка, який можна переглянути у відео-хостингу YouTube.

Інноваційною формою заходу зацікавили підлітків працівники відділу інформаційного сервісу (**Лубенська ЦРБ**), запросивши їх взяти участь у **бред-автор-шоу «Пізнаваний автор»**. Студентів Лубенського професійного ліцею бібліотекарі книгозбірні провели життєвою дорогою Т. Г. Шевченка, показавши, що Генії так як і звичайні люди закохуються й розчаровуються.

Бібліотеки сьогодення працюють не лише задля поширення знань, сконцентрованих в різноманітних ресурсах, а й виступають майданчиками для комунікації і творення нових спільнот. Різнманітні художні і тематичні читання, виставки, дискусії, обговорення, лекторії, клуби за інтересами – уже звична справа для храмів книжок.

У **центральной міській бібліотеці Горішніх Плавнів** набула популярності і продовжила роботу фотовиставка-конкурс **«Фотосушка»** за підтримки міського голови. Тематика фотографій спрямована на популяризацію і збереження культурних традицій, популяризації читання, здорового способу життя, сімейних цінностей.

Окрема категорія користувачів – творча молодь. Важливе завдання бібліотекарів полягає у наданні їй допомоги в розвитку здібностей і нахилів. У вересні минулого року на бібліомайданчику Горішньоплавнівської МБ відбулося підведення підсумків та нагородження фіналістів **IV Міжнародного літературного конкурсу «МІСТО ПОЕЗІЇ»/ City of Poetry** за підтримки міського голови та відділу культури, спорту і туризму в рамках літературно-музичного фестивалю **«Мир & Україна» / Peace & Ukraine**, організаторами якого є **Міжнародна культурна асоціація «Академія літератури, мистецтва, просвітництва «Il volo e la voce della GRU / Політ і клич журавля»**. Протягом майже восьми місяців усі бажаючі надсилали свої літературні твори у жанрі поезії. Конкурс об'єднав півсотні учасників, з яких десять авторів з інших країн, а саме: Італія – п'ять, Росія – п'ять. Висловлювання **«Справжня література – ніби надія: немає ні кордонів, ні горизонтів; ані віку, ані забуття»** – стали гаслом конкурсу.

В арсеналі бібліотечних форм роботи з молоддю протягом року з'явилися нові форми роботи, а саме: геокешинг, поетична альтанка, дублер-шоу, етно-гостини, етно-патті, мовно-поетична карусель, інформ-майдан, літл-тревел в минуле, етно-скетч, еко-акції, краєзнавчий челендж, бібліотечний перфоманс, літературна лоція.

Важливим засобом для спілкування, підвищення соціальної активності, розширення інтересів, запитів, потреб залишаються **клуби за інтересами**, які

дають користувачам можливість для об'єднання й спілкування, сприяють всебічному й гармонійному розвитку особистості, а бібліотечним працівникам надають можливість залучити до систематичного читання населення місцевих громад відповідно до їх інтересів та захоплень.

У бібліотеках ЦБС та ПБ ОТГ області **функціонує 121 юнацький клуб** та об'єднання різного спрямування, мета діяльності яких: виховання у молоді любові до книги та читання, інтересу до різних сфер життя суспільства, розвиток творчих здібностей та змістовного дозвілля.

Так, учасники юнацького народознавчого клубу «**Берегиня**» (Гадяцька ЦРБ), відзначаючи 250-річчя від дня народження фундатора нової української літератури – Івана Петровича Котляревського, побували на літературних гостинах «Батько Енея святкує іменини». На засіданні члени клубу пригадали цікаві факти біографії Івана Петровича та переглянули відеосюжет про будинок-музей Котляревського, який знаходиться у Полтаві. Учасники дізналися історію написання і видання «Енеїди» – досить складну та цікаву, переглянули уривки з мультфільму «Енеїда» В. Дахна та взяли участь в інтерактиві, спробувавши пояснити значення фразеологізмів, вміщених у поемі «Енеїда», стали учасниками театралізованого читання уривків з творів письменника.

До Дня українського козацтва та Дня захисника України в юнацькому народознавчому клубі «**Берегиня**» відбувся козацький ринг «Козацька слава із століть повстала». Читальна зала бібліотеки перетворилася на ігровий майданчик. Розділившись на дві команди «Січ» та «Козаки», учасники розпочали інтелектуально-розважальний бій. В першому раунді «Візитівка» отамани презентували курені, демонструючи свої фантазії та здібності щодо оформлення назви. Як готувати справжній куліш показав раунд «Кашовари», в якому старшокласники проявили своє знання української кухні. А ще берегинівці склали пазли репродукції картини «Козаки пишуть листа турецькому султану», виконавши після цього дію, зображену на ній (писали листи козакам та козачкам). Засідання пройшло жваво і весело, учасники також познайомилися з книжковим вернісажем «Подорожуємо козацькими шляхами».

Цікавий та змістовний **екологічний бумеранг** на острів Масальський (ландшафтний заказник, розташований на території Пирятинського р-ну), зусібіч оточений болотами та річкою Удай, здійснили учні Пирятинського ліцею та учасники клубу «**Сучасник**» (Пирятинська ПБ). При вході на острів їх зустріли фахівці Національного природного парку «Пирятинський», які провели чудову екскурсію по екостежині та туристичний квест: складання в похід рюкзака та туристичної палатки.

У Лубенській ЦРБ ім. В. Малика декілька років поспіль працює **театральний клуб «Посмішка»**, що має важливе значення для творчого розвитку підростаючого покоління, його морально-етичного та морально-естетичного виховання. Протягом звітного року відбулось дванадцять засідань клубу та проведена величезна робота з підготовки вистав. Результат досить вагомий: п'ять театральних інсценівок та дві лялькові вистави, які протягом року урізноманітнювали та суттєво доповнювали бібліотечні соціокультурні

заходи. Так, колоритними барвами засяяла фольклорна сценка «**Добрий вечір, Щедрий вечір!**» «У дружньому колі», що діє на абонементі центральної книгозбірні. Хлопці та дівчата, вбрані у національні строї, відтворили обряд щедрування на старий Новий рік. На заході, присвяченому Володимирі Малику, гуртківці презентували уривки з роману «**Князь Кий**».

Створення Інтернет-центрів в бібліотеках області підняло на якісно новий рівень інформаційне обслуговування користувачів, що сприяло утвердженню позитивного іміджу сільських бібліотек. Інтернет став як для колективу бібліотечних працівників, так і для користувачів засобом пізнання, освоєння та застосування нових технологій у роботі, навчанні і задоволенні наукових та професійних запитів.

Клуб за інтересами «**Комп'ютерна академія**» при **Ялинцівській сільській бібліотеці-філії (Кременчуцька МЦБС)** працює п'ять років поспіль. Найголовніше завдання об'єднання – спілкування, нові зустрічі, пізнання цікавого та корисного, відкриття чогось нового. Тематика засідань клубу за різноманітна: «Користування електронною поштою», «Додавання фотографій у соціальні мережі», «Робота з браузером», «Встановлення та налаштування антивірусних програм» та інші.

Діяльність бібліотек області активно висвітлюється в різних засобах масової інформації. Особливу увагу ЗМІ звернули на такі події, як відзначення бібліотеками таких свят, як День вишиванки, День Незалежності України; презентації книг, літературні зустрічі з письменниками, дарування книг бібліотеці; відзначення Всеукраїнського дня бібліотек.

Так, **Миргородська міська публічна бібліотека для дорослих ім. Д. Гурамішвілі** популяризує фонди своєї книгозбірні на телебаченні через рубрику «**Літературно-мистецька світлиця**», по місцевому радіомовленню транслюється і популяризується література краєзнавчого характеру під тематичною рубрикою «**Миргородська криниця**» та популяризація сучасної української книги під назвою «Прем'єра книги». Працівники відділу читальних залів **Кременчуцької ЦМБ** багато років співпрацюють з міською телерадіокомпанією КТРК, що має назву «**Літературний Вояж**» (проект читання вголос прози і поезії). Бібліотекарями **КЗ ЦБС Горішньоплавнівської міської ради** спільно з суспільним радіо «Кварцит» в ефірі радіостанції «**UA: Радіо «Промінь»**» започаткована щотижнева рубрика «**Бібліотечна полиця**» – огляди книжкових новинок і цікавих подій у бібліотеці.

На базі більшості ЦРБ області діють «**Школи професійної майстерності**», «**Школи компетентного та успішного фахівця**», під час роботи яких за допомогою тренінгів та семінарів бібліотечними працівниками обговорюються актуальні проблеми роботи бібліотек, надається організаційно-методична допомога у питаннях створення оптимальних умов для залучення до читання користувачів юнацького віку.

Децентралізація створює нові виклики і ризики для бібліотек, впливаючи на їх внутрішню структуру, організацію з надання бібліотечних послуг в умовах об'єднаних територіальних громад, але разом з тим дає можливість створити бібліотеки, що повністю відповідали б потребам громади, адже рівень

розвитку цих закладів є одним з провідних факторів, що впливають на загальнокультурний та освітній рівень населення.

Винятково важливого значення в умовах децентралізації, набуває підготовка фахівця нової генерації, активної та творчої особистості, здатної організувати роботу ПБ на користь громади.

Працівники **бібліотеки-філіалу №9 (Полтавська міська ЦБС)** взяли участь у воркшопі, організованому **Culture Bridges** спільно з громадською організацією **«Інша освіта/Insha Osvita»** для менеджерів культури, завдяки якому отримали знання та навички з керування проєктним циклом, розвитку аудиторії та комунікації у сфері культурних проєктів. На запрошення Молодіжної секції УБА працівник бібліотеки-філіалу №9 взяла участь у Міжнародному форумі молодих бібліотекарів Української бібліотечної асоціації з ключовою темою **«Бібліотека: перезавантаження»**.

Бібліотекарі **Диканської та Лубенської ЦРБ** взяли участь у триденному тренінгу **«Молодіжний працівник»**, що проводився комунальною установою **«Обласний молодіжний центр»** Полтавської обласної ради спільно з Державним інститутом сімейної та молодіжної політики.

Бібліотечні працівники **Гадяцької ЦБС** стали учасниками тренінгів-навчань з питань використання сучасних електронних порталів для оформлення адміністративних послуг в режимі-онлайн, які провели спеціалісти центру надання адміністративних послуг Гадяцької райдержадміністрації (ЦНАП). Протягом звітного року для бібліотечних працівників сільських бібліотек проведено чотири вебінари: **«Як оформити перепустку ТПО в зону АТО»**, **«Робота з таблицями»**, **«Створення електронної скриньки»**, **«Хід виконання планових завдань бібліотеками ЦБС»**.

2019 року в деяких бібліотеках ОТГ з метою налагодження співпраці з членами громад, підтримки закладів органами влади, сприяння інноваційному розвитку бібліотечної галузі району, позиціонування сільської бібліотеки як важливого соціального та інформаційного центру територіальної громади, відбувалися акції **«Бібліотека звітує перед громадою»**. В рамках таких акцій сільські бібліотеки змогли отримати фінансування на часткове покращення своєї матеріально-технічної бази та поточні ремонти. ЦРБ, що залишились методичними центрами для ПБ ОТГ провели ряд семінарів, практикумів та індивідуальних стажувань.

Методична діяльність ЦРБ, ЦМБ та ПБ ОТГ області забезпечувалась оперативним реагуванням на зміни в бібліотечній галузі, підтримку розвитку бібліотечної справи на місцях. Методистами книгозбірень області проводився постійний моніторинг ситуації в бібліотеках, діагностувався стан галузі на місцях, надавалась методична і практична допомога з інформаційно-бібліотечного обслуговування молоді під час відвідувань бібліотечних філій та організації з підвищення кваліфікації бібліотечного персоналу. В роботі методичної служби постійно впроваджуються нові форми навчання, до проведення яких залучаються представники органів місцевої влади, громадських організацій та установ.

Але в роботі книгозбірень області **продовжують існувати серйозні проблем, які не вирішуються роками.** Кількість користувачів юнацького віку з року в рік зменшується. В першу чергу на зменшення цього показника вплинуло проведення в країні адміністративно-територіальної реформи, завдяки якій низка бібліотек-філіалів ЦБС відійшли до об'єднаних територіальних громад і ще не встигли організувати належним чином роботу в нових умовах або взагалі були ліквідовані за рішенням сесій районних рад та за погодження з Міністерством культури України.

Другий фактор, що впливає на зменшення кількості користувачів юнацького віку – демографічна ситуація в Україні, зменшується кількість населення взагалі, в т. ч. і молоді.

Третім фактором є проблеми, які не вирішуються десятиліттями. Це в першу чергу некомфортні умови бібліотечних приміщень, які не опалюються (з 594 бібліотек ЦБС опалюються 384) із 150 бібліотек ОТГ опалюється 104. Приміщення не ремонтвані вже декілька десятків років, застарілі меблі, недостатнє поповнення літературою фондів книгозбірень. Доступ до Інтернету мають лише **77** СБФ. 123 сільських бібліотеки залишилися без підписки періодичних видань на 2020 рік. Із 1232 бібліотечних працівників сільських бібліотек 496 продовжують, на жаль, працювати в режимі неповного робочого дня.

Також у зв'язку з децентралізацією залишається багато невирішених питань в роботі бібліотек як ЦБС, так і ОТГ. В першу чергу це стосується методичного забезпечення їх діяльності. ЦРБ, які ще залишилися, вже фактично не мають впливу на роботу бібліотечних закладів, які відійшли до ОТГ. А в бібліотеках ОТГ, які визначені місцевими органами як центральні, відсутні працівники із спеціальною освітою, які могли б надавати таку допомогу. Проблеми в цих бібліотеках виникають у роботі з книжковими фондами (обробка, каталогізування, перехід на УДК), зборі статистичних даних. На всі ці процеси органами місцевого самоврядування повинні укладатися договори, в яких би визначався розмір коштів, що будуть спрямовуватись кожною сільською, селищною радою на виконання публічною бібліотекою ОТГ цих функцій, в т. ч. на придбання бібліотечної техніки, комп'ютерів. Вся діяльність бібліотечних закладів має спрямовуватись на підвищення їх іміджу. А це залежить від професіоналізму, компетентності, організаторських здібностей всіх бібліотечних працівників.

Факти наведені вище говорять про те, що в бібліотечній галузі області існує ще велика кількість проблем, вирішення який залежить в значній мірі від центральних і місцевих органів влади.

Продовжують жити тільки ті заклади, які змінюються. Бібліотеки повинні ретельно перевірити коло завдань, для того, щоб зберегти свою дієздатність і спроможність у майбутньому. Всі формати, що націлені на залучення читацької аудиторії дуже важливі, адже в майбутньому необхідно враховувати інтереси й запити «Користувача Сучасного».

Інформаційний бюлетень

*Аналітично-статистичний портрет публічних бібліотек
області з інформаційно-бібліотечного обслуговування
юнацтва та молоді за 2019 рік*

Укладач: Наталія Іванівна Фенько

Редактор
Комп'ютерна верстка
Відповідальна за випуск

Г. С. Волкова
О. М. Якубовський
С. В. Сичова

Підписано до друку 27.02.2020. 20 стор. Тираж 3 прим.
Обласна бібліотека для юнацтва ім. Олесь Гончара
36039, м. Полтава, вул. Гончара, 25а
<http://libgonchar.org>
E-mail: pobugonchara@ukr.net